

Kladno 2. 2. 2020

Základ kázání - Když jsem ho spatřil, padl jsem k jeho nohám jako mrtvý; ale on vložil na mne svou pravici a řekl: „Neboj se. Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.” (Zj 1, 17-18)

Zamyšlení

Sestry a bratři, dá se naučit něco nového, když čteme knihu Zjevení? Určitě. Ale také je dost pravděpodobné, že kdo přečte knihu zjevení, bude mít na jeho konci více otázek než odpovědí. (To vám mohou říct ti, kdo chodí na biblickou hodinu, kde knihu Zjevení probíráme). Problém začíná už našimi předsudky. Začíná to pojmem *apokalypsa*, který budí respekt. Máme ho spojený s dramatem konce věků. Když něco je apokalyptické, znamená to katastrofu. Takhle to vnímáme. Apokalypsa je prostě zneklidňující.

Když Jan psal nebo diktoval obsah této knihy, nacházel se na místě zvaném Patmos, řeckém ostrově v egejském moři. Nemůžeme říct s jistotou, že víme, co ho tam přivedlo. Tušíme, že tam byl kvůli své víře, která byla římskou mocí nepřijatelná. Možná bychom si uměli představit, jak se asi cítil Jan. Byl plně oddán učení svého mistra, chtěl mu plně sloužit. Ted' musí mlčet, je mu odepřená možnost šířit evangelium, které ho tolik poznamenalo a změnilo jeho život. Nucené mlčení a vnucené ticho je nepříjemné pro člověka, jehož poslání je mluvit.

Jan by si zřejmě hodně přál vidět své blízké, své spolubratry a sestry, aby jim pověděl o svém dobrodružství na ostrově Patmos. Ale osud tomu chtěl... nebo je to z Boží vůle, aby Jan byl sám bez společníka, se kterým by sdílel, co prožívá? Je to pro něj tvrdá zkouška.

Slyšíme jeho svědectví: *„Já, Jan, váš bratr, který má s vámi účast na Ježíšově soužení i kralování a vytrvalosti, dostal jsem se pro slovo Boží a svědectví Ježíšovo na ostrov jménem Patmos. Ocitl jsem se ve vytržení ducha v den Páně, a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Co vidíš, napiš do knihy a pošli sedmi církvím... Obrátil jsem se, abych viděl, kdo se mnou mluví.“*

Blaze Janovi, že mu bylo dáno ohlédnout se za sebou. To je to, k čemu nabádal Jan Křtitel a Ježíš, obraťte se... Pro Jana ze Zjevení to může být znamením, že jeho vyhnanství není konečné. Slyší hlas, který mluví za ním a ne před ním. To je pravý začátek knihy zjevení. Všechno začalo, když Jan uslyšel hlas za svými zády. *“Co vidíš, napiš do knihy a pošli sedmi církvím”*. Co slyší, nemá si nechat pro sebe, má to napsat a poslat. Pro nás je to výzva, že kniha Zjevení byla napsána, aby byla přečtená. Ale my ji neotevíráme často. Přenecháváme ji sektám, které ji vykládají svévolně a matou lidi. Přitom hned v úvodu čteme, oč tu jde: *“Zjevení, které Bůh dal Ježíši Kristu, aby ukázal svým služebníkům, co se má brzo stát; naznačil to*

prostřednictvím anděla svému služebníku Janovi.” Zjevení, to je první slovo této knihy. Je pravda, že tato kniha obsahuje velká vidění. A máme dojem, že ta vidění jsou zašifrovaná a neznáme klíč k dešifrování. Je-li tomu tak, můžeme zůstat u souhrnného poselství Zjevení. Stačí, když budeme vědět, že Ježíš je vítězný Pán, vítězí nade všemi mocnostmi, i nad smrtí. Má nás rád, a chce nás osvobodit od všeho zlého. Chce být přítomen v našich životech, chce nás doprovázet na našich cestách do zdárného konce.

Knihy Zjevení není dílo nějakého teologa, který sedí ve své kanceláři a zpracovává úvahy nad Písmem svatým. Není to dílo nějakého učenice, který ve svém volném čase píše poeticky o Bohu v komplikovaných obrazech. Je to dílo člověka, který žil v možná nejtěžší době v dějinách křesťanství. Ocitl se ve vyhnanství kvůli Božímu slovu a Ježíšovu svědectví. Jan se díky své víře stal “*persona non grata*”. Musel opustit prostředí, v němž žil.

Ani církve, kterým Jan měl poslat svou knihu, to neměli jednoduché. Pronásledování bylo všudypřítomné, riziko ztráty odvahy a víry bylo velké.

Pro věřící v tak složité životní situaci je důležité, že je nepovzbuzuje teolog z kanceláře, nebo jiný učenec z chaty, daleko od reality života. Píše jim jeden z nich, vyhnaný Jan: “*Já, Jan, váš bratr, který má s vámi účast na Ježíšově soužení i kralování a vytrvalosti, dostal jsem se pro slovo Boží a svědectví Ježíšovo na ostrov jménem Patmos.*” Jan mohl napsat svým adresátům, že trpí stejně jako oni, a že ho Boží láska drží nad vodou stejně, jako drží ostatní, pokud zachovají víru a odvalu. Slyšíme tři věci, které mají společné: soužení, kralování, vytrvalost. Kniha zjevení nabádá k vytrvalosti, protože ať se děje cokoli, Ježíš kraluje. Pozná to, kdo vytrvá.

Oproti tomu, co se říká a co si myslíme, kniha Zjevení není jenom o věcech budoucích. Není jenom o budoucí slávě s Kristem. Na konci knihy Zjevení slyšíme slova: “*přijď*”, Pane Ježíši” To je budoucnost, k níž vzhlížíme. Ale úplně poslední slova Zjevení a celé Bible zní: “*Milost Pána Ježíše se všemi*” To nám připomíná, že milost je přítomná, Pán Ježíš nám ji dává, abychom mohli s ním kráčet v dobrém i ve zlém, v radostech i ve zkouškách našich všedností. My samozřejmě nežijeme v době pronásledování. Nehrozí nám násilí jen proto, že jsme křesťané. Při nejhorším nám lidé mohou vysmívat do primitivů a překonaných.

Ale i když žijeme v poklidné době a nejsme pronásledováni, realita dnešních církví má něco společného se statusem Jana ze Zjevení. Dnešní křesťanství je jako ostrůvek v moři. Jsme obklopeni mořem nedbalosti a ignorance. Není to i naše chyba? Nenecháváme si zjevení jen pro sebe, místo abychom napsali a poslali dál, jako to udělal Jan? Stydíme se za svoji víru? Bojíme se výsměchu a nepochopení? Možná se nám to takto hodí, protože se nám líbí pocit menšiny. (To je v současnosti i trochu módní být menšinou). Jak řekl Martin Luther, pravý

křesťan je vzácným ptákem. Jsme malý zástup, kterému Bůh svěřil evangelium ne proto, abychom si ho přivlastnili, ale abychom ho šířili dál. Cítit se dobře ve svém ostrůvku a být odříznutí od zbytku světa není náš cíl. Každopádně nejsme odříznutí od světa.

Zjevení, které Jan dostal, ho neizolovalo od reality. Jan neutekl z reality do nějakého imaginárního ráje. Jasně popsal situaci, v níž se nacházely církve obklopené pohanským světem.

I Kristův příběh se odehrál v reálném světě. Není to imaginární příběh. Naše bohoslužby s chválami, modlitbami a ztišením se odehrávají v reálném čase a prostoru. Všechno, co nám víra přináší, co nám dává, je přispěním do našich všedností.

Ve společnosti, v níž žijeme, je mnoho ostrůvků nuceného i dobrovolného vyhnanství. Mnozí lidé se uzavírají do sebe po zkušenostech se společností, po zklamání z přátelství, ze vztahů, z lidí, kteří zneužili jejich přátelství, důvěřivost, otevřenost a vstřícnost. Ze společnosti, která je nechce přijmout, protože jsou jiní, i když za svoji jinakost nemohou. Jako výsledek vytvářejí vlastní ostrůvky záchrany. Odmítají se otevírat druhým lidem. V komunikaci a stycích s druhými lidmi jsou opatrní a podezíraví. Takovým nejde snadno pomoci. Můžeme se za ně modlit, aby byli, stejně jako Jan, osloveni hlasem, který je přijme se obrátit, že Kristus je za nimi, je tam, odkud utíkají. I on byl zrazen a odsouzen tou lidskou nedomyšlenou společností. Byl opuštěn svými blízkými. A hle, žije, oslovuje Jana, oslovuje každého z nás: „*Neboj se. Já jsem první i poslední, ten živý; byl jsem mrtev – a hle, živ jsem na věky věků.*” Pro Jana muselo být velmi povzbudivé uslyšet hlas Mistra, že žije a není mu lhostejné to, co se děje jeho věrným.

Soužení samozřejmě není jenom z pronásledování. Utrpení může být ze zranění na těle i na duši. Z různých nemocí, zvláště z těch nevy léčitelných sužujících nás a naše blízké. To jsou momenty, kdy se i věřící člověk uzavírá do sebe a ptá se, proč se to děje, kde je Bůh? Jan a kniha zjevení chtějí i takové povzbudit k vytrvalosti připomenutím vítězného Krista.

Milí sourozenci v Kristu, každá, každý z nás může přijmout zjevení, může slyšet ujišťující hlas Krista. Jeho milost nás obklopuje. Naučme se obrátit a vidět tu naději, která nám kryje záda. “*Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko.*” Amen

Přímluvy

Pane Ježíši Kriste, přimlouvej se za nás u Otce svého i Otce našeho, aby nezahynula naše víra. Prosíme tě, posiluj víru své církve, když se nás zmocňují obavy, když přestáváme věřit v tvá zaslíbení a začínáme hledat falešné opory.

Posiluj víru všech, jimž pro jejich hříchy a viny mizí světlo tvého milosrdenství; dej, ať se dovedou cele spolehnout na tvé odpuštění.

Posiluj víru těch, v jejichž srdcích vítězí sobectví a závist; dej, ať je přemáhají láskou k tobě a k bližním.

Posiluj víru těch, kdo procházejí zklamáním; buď se všemi, kdo jsou upoutáni na lůžko doma nebo v nemocnicích; dej, ať najdou v tobě své potěšení.

Posiluj víru těch, kdo se rmoutí nad lidmi, kteří tě neznají; dej, ať neustávají v práci evangelizační a misijní.

Posiluj víru těch, kdo se trápí nad rozdělením tvé církve; dej, ať se nevzdávají úsilí o jednotu.

Posiluj víru těch, kdo se cítí bezmocní, když vidí nespravedlnost ve světě a slyší slova plná nenávisti; dej, ať nepřestávají věřit, že tvou vůlí je spravedlnost a mír a ať nepřestanou o ně usilovat.

Posiluj víru těch, kdo jsou sevřeni úzkostí při pohledu na tvé stvoření pustošené lidským sobectvím; dej, ať nepřestávají vyznávat tvoje stvořitelská práva na tento svět.

Posiluj víru všech nás, neboť my všichni těmto pokušením často podléháme.

Dej své církvi to vítězství, které přemáhá svět, víru v tebe, skrze něhož byly stvořeny všechny věci.

S pokorou k tobě spolu voláme Otče náš, který jsi na nebesích...